

Sygn. akt I CSK 95/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa Województwa [...] - [...] J. [...]

przeciwko J. Ł.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 września 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3600
(trzy tysiące sześćst) złotych tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący powołał się na wystąpienie w sprawie zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), to nie występuje ta przesłanka przyjęcia jej do rozpoznania.

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym, skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243).

Przedstawione przez skarżącego pytania nie odpowiadają tym wymaganiom. Domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c.) polega na tym, że sąd na podstawie ustalenia jednych faktów wnioskuje o istnieniu innych. Pytanie dotyczące domniemania nie mogło być uznane za zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 już z tego względu, że skarżący nie wskazał jako naruszonego art. 231 k.p.c.

Odnosnie kwestii czy pozwany skutecznie uchylił się od odpowiedzialności, należy podnieść, że z art. 471 k.c. wynika domniemanie, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada. W myśl zaś art. 472 k.c., jeżeli co innego nie wynika z przepisów szczególnych lub z czynności prawnej, dłużnik jest odpowiedzialny za niezachowanie należytej staranności (winę). Pozwany był odpowiedzialny za realizację projektu, którego wymaganiem było zatrudnienie osób spełniających określone wymagania i tylko do nich projekt był adresowany. W tym zakresie nie dochował należytej staranności przy wykonywaniu umowy, tj. przy zatrudnianiu beneficjentów ostatecznych.

Oceny staranności, jakiej można wymagać od sprawcy szkody, dokonuje się odnosząc wzorzec postępowania (o charakterze abstrakcyjnym) do okoliczności, w jakich działał sprawca szkody. Na gruncie kodeksu cywilnego należyta staranność to staranność ogólnie wymagana w stosunkach danego rodzaju (art. 355 k.c.), czyli taka, jakiej mamy prawo oczekiwać, jakiej powinniśmy się spodziewać i na jaką mamy prawo liczyć. Ten wzorzec kreowany jest na podstawie reguł współżycia społecznego, przepisów prawnych, zwyczajów, swoistych "kodeksów zawodowych", pragmatyk zawodowych itp.

Przez należyłą staranność rozumiemy więc obiektywnie istniejący wzorzec postępowania stworzony w celu jak najlepszego, poprawnego wykonywania zobowiązań, a jednocześnie zabezpieczający interesy zobowiązanych przez odniesienie treści staranności do danego rodzaju stosunków. Niezadowolające w porównaniu ze wzorcowym zachowanie się dłużnika, skutkuje jego odpowiedzialnością odszkodowawczą. Podkreślić należy, co wynika z art. 472 k.c., że dłużnik odpowiada za swoje zawinione zachowanie, czyli wówczas, gdy można

postawić mu zarzut winy. Jego odpowiedzialność zależna jest więc nie tylko od czynnika obiektywnego, lecz również od zawinienia. W szerszym ujęciu zarzut winy wiąże się zarówno ze sprzecznością czynu z porządkiem prawnym (bezprawność) oraz z podmiotową nagannością zachowania tej osoby, której może być postawiony zarzut.

Ta podmiotowa naganność określana jest jako wadliwość postępowania w znaczeniu podmiotowym. Przejawia się w podjęciu i przeprowadzeniu przez dłużnika decyzji, którą określa się jako niewłaściwą, ewentualnie w niepodjęciu i niewykonaniu decyzji, która w danych okolicznościach powinna nastąpić.

Z dokonanych ustaleń, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika, że pozwany przy realizacji umowy nie dochował staranności według przyjętego wzorca.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]